

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Vejen til økologisk mælk og kød på 100% græs

Udvikling af kriterier for græsbaseret kødproduktion

Iben Alber Christiansen

Økologikongres d. 25. November 2021

Den uundværlige Ø-ko - græsbaseret kødproduktion

PROJEKTETS FORMÅL & MÅL

Synliggøre hvordan kvæg på græs bidrager til et velfungerende økosystem.

Styrke afsætning af kød fra kvæg på græs.

Skabe fællesskab blandt mulige græskødsproducenter

Udvikle kriterier for et fremtidigt græskødskoncept

Synliggøre potentialet ift. interesserede afsætningsmuligheder

Støttet af Fonden for Økologisk Landbrug (FØL)

I samarbejde med Udviklingscenter for husdyr på friland og ØkologiRådgivningDanmark

Pasture for Life Standards

High Animal Welfare

A Natural Diet

Wildlife-friendly Fields

Certified 100% grass-fed beef, lamb and dairy products

Pasture containing grasses, wildflowers and herbs is the natural diet of cattle and sheep. Yet today, very few animals are fed from pasture alone. Many farmers now try to produce their meat and milk as quickly as possible, by feeding things like cereals and imported soya, with animals indoors much of the time. So animals are vanishing from our fields and the tasty, healthy, grass-fed food they produce is hard to find. Our farmers make the most of their pastures by keeping their animals out for as long as possible and feeding preserved pasture if they need to come inside.

[Latest news](#)

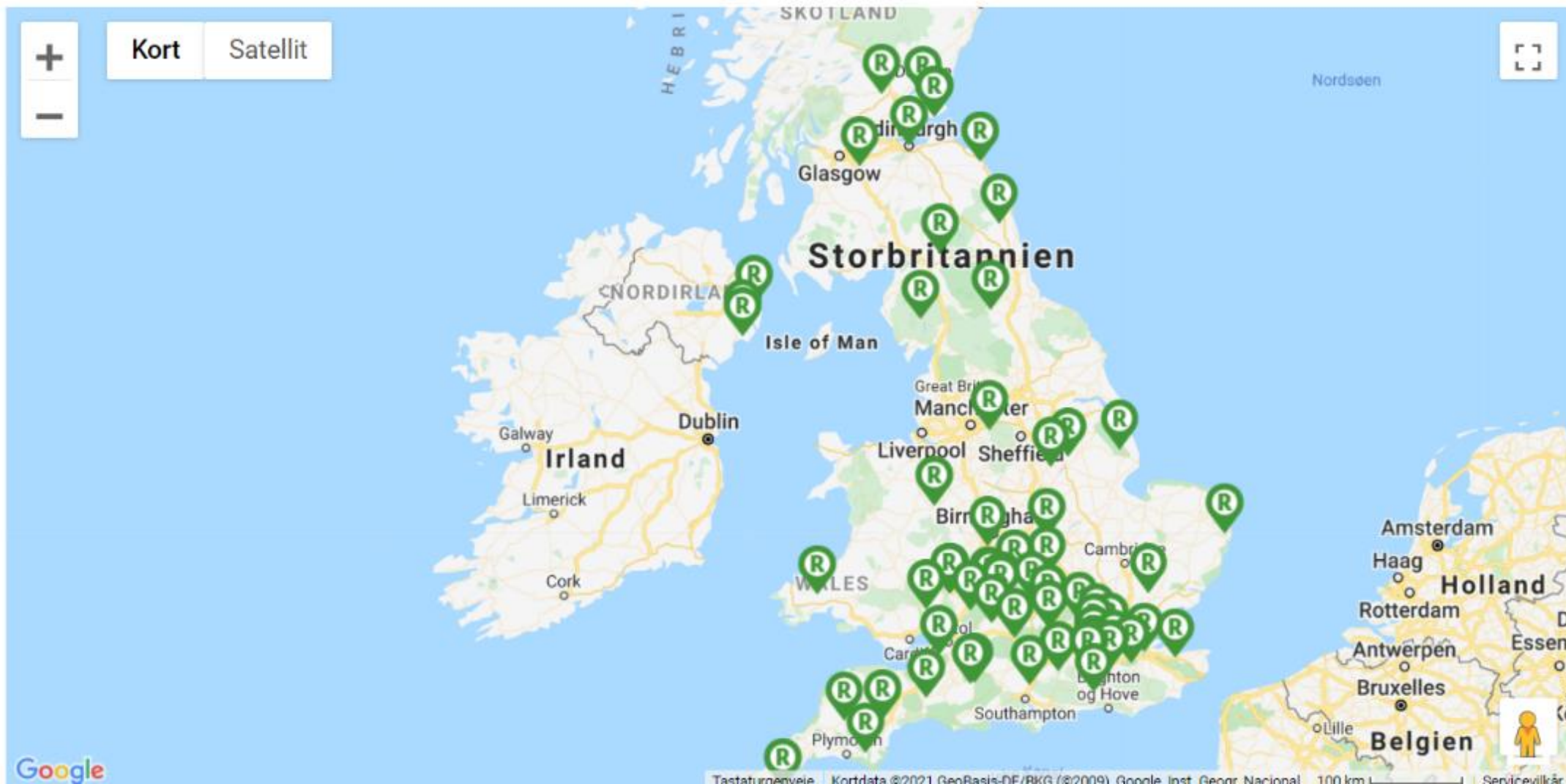
[Where to buy](#)

[Become a member](#)

Where to buy 100% grass-fed beef and lamb

The network of farmers producing beef and lamb products purely from pasture in the UK is growing

It is currently available from **butchers' shops**, **farmers' markets** or directly from producers through their **farm shop** and by **mail order**.

Et overblik – Kødkvæg i DK

Kvægbestanden art, område, tid 2020 <small>(Danmarks statistik)</small>			Økologi <small>(Økologistatistik, Landbrugsstyrelsen)</small>			Græskød 2021	
Region	Ammekøer gns. Antal 2020.	Tyre og stude 2- år og over. gns. antal i 2020	Ammekøer Øko	Kvier/stude Øko	Tyrekalve Øko	Amme- køer	Malke- køer
Hovedstaden	3.523	466	737	1.679	639		
Sjælland	10.366	1.412	1.164	4.045	879		
Syddanmark	23.126	3.795	2.927	26.425	12.105		
Midtjylland	25.090	2.965	3.135	20.875	14.362		
Nordjylland	21.178	2.349	2.219	15.603	9.903		
SUM	83.286	10.987	10.182	83.477	37.888	1.250	2.500

Øko udgør 10-20 % - største andel i region hovedstaden

10-12% øko ammekøer repræsenteret i sp. skema forår 2021 og vist interesse for græskødskoncept

Spørgeskema til fremtidige græskødsproducenter

- Spørgeskema forår 2021
- Besvarelser fra 112 kødkvægsproducenter
- 81 deltagere har interesse i at levere til græskødskonceptet
- Alle respondenter er økologer, under omlægning samt enkelte desuden biodynamiske.

Spørgeskema til fremtidige græskødsproducenter

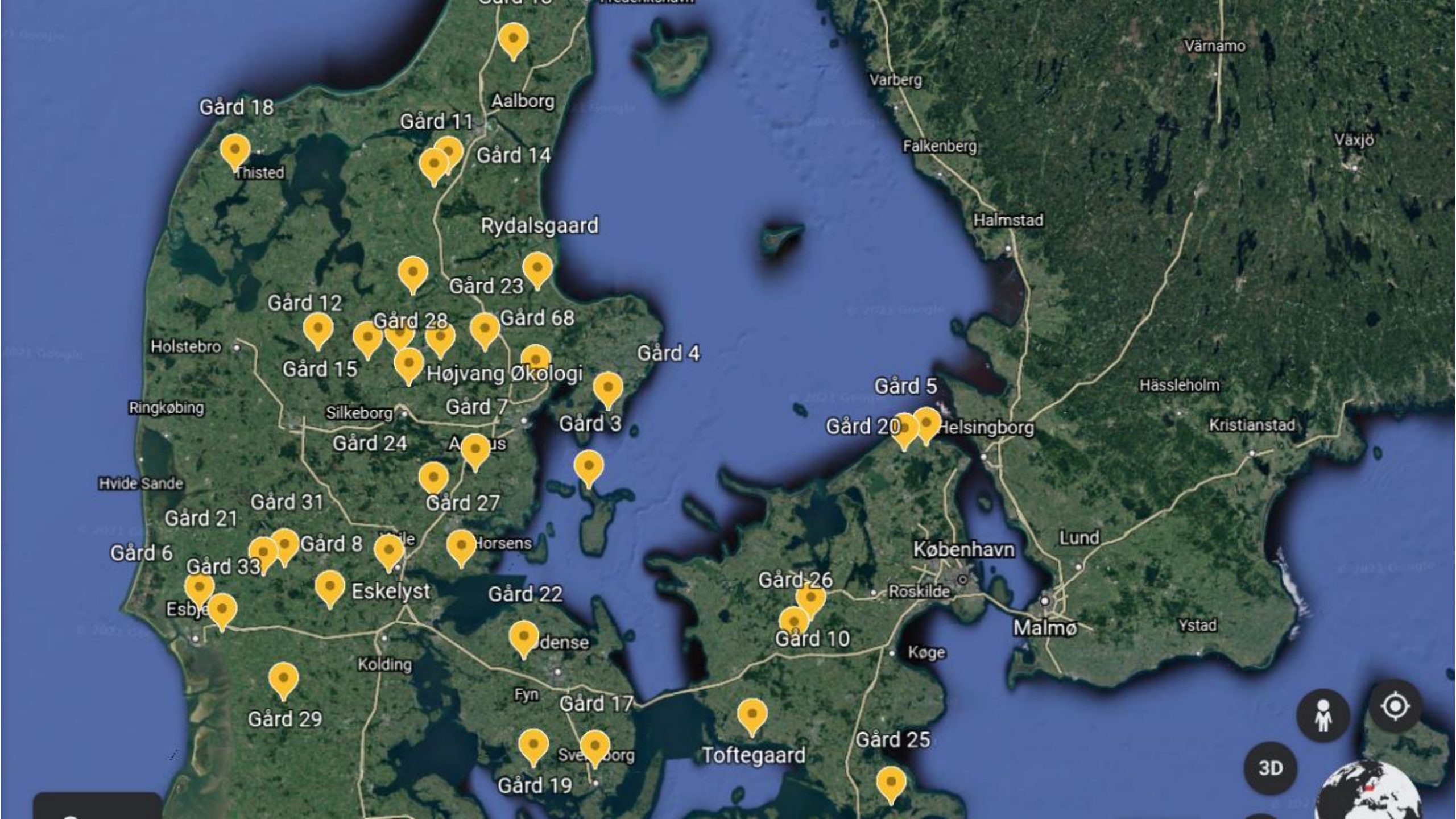
TAK fordi du vil deltage i denne undersøgelse om forudsætninger for en eventuel fremtidig græskødsproduktion.

Formålet med projektet om græskød og denne spørgeskemaundersøgelse er at synliggøre, hvordan kvæg på græs bidrager til at opretholde et velfungerende økosystem og på dette grundlag styrke afsætning af kød fra denne produktionsform.

Det gøres blandt andet ved at skabe fællesskab og ny viden omkring udvikling af kriterier for et fremtidigt græskødskoncept samt ved at kortlægge, hvor mange mulige græskødsproducenter der allerede findes, så potentialet kan synliggøres for interesserede afsætningsmuligheder.

Vi håber du vil bruge 10 minutter på at udfylde dette spørgeskema, så vi kan komme i gang med arbejdet sammen med jer. Svarene vil kun blive gengivet i anonymiseret form.

Gård 18

Gård 11

Aalborg

Gård 14

Thisted

Rydalsgaard

Falkenberg

Halmstad

Gård 12

Gård 23

Gård 28

Gård 68

Holstebro

Gård 4

Gård 15

Gård 7

Højvang Økologi

Gård 3

Gård 5

Hässleholm

Ringkøbing

Silkeborg

Gård 24

Aars

Gård 20

Helsingborg

Kristianstad

Hvide Sande

Gård 31

Gård 27

Gård 21

Gård 8

Horsens

København

Lund

Gård 6

Gård 33

Eskelyst

Gård 22

Gård 26

Roskilde

Esby

Kolding

Odense

Gård 10

Køge

Malmö

Ystad

Gård 29

Fyn

Gård 17

Toftegaard

Gård 25

Gård 19

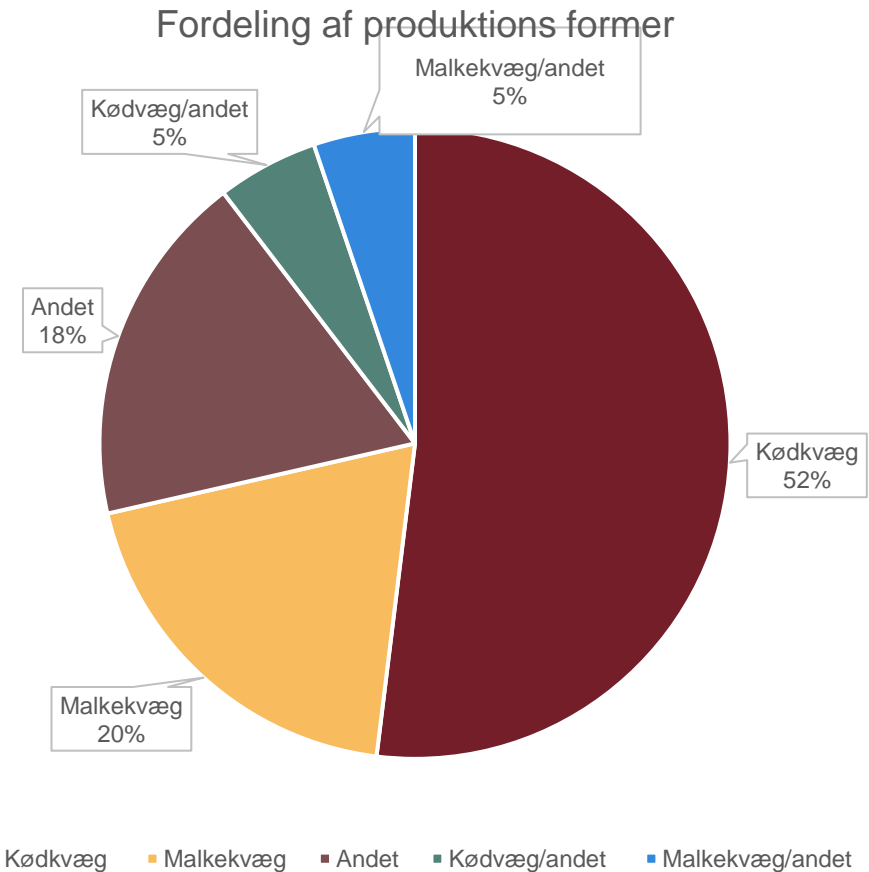
Svejborg

3D

Fordeling af produktionsformer

- Kødkvæg 5-200 årstyr
- Malkekvægsbesætninger 60-550 årskøer (krydsningskalve)
- Andet: Grise, får/lam og høns/kyllinger

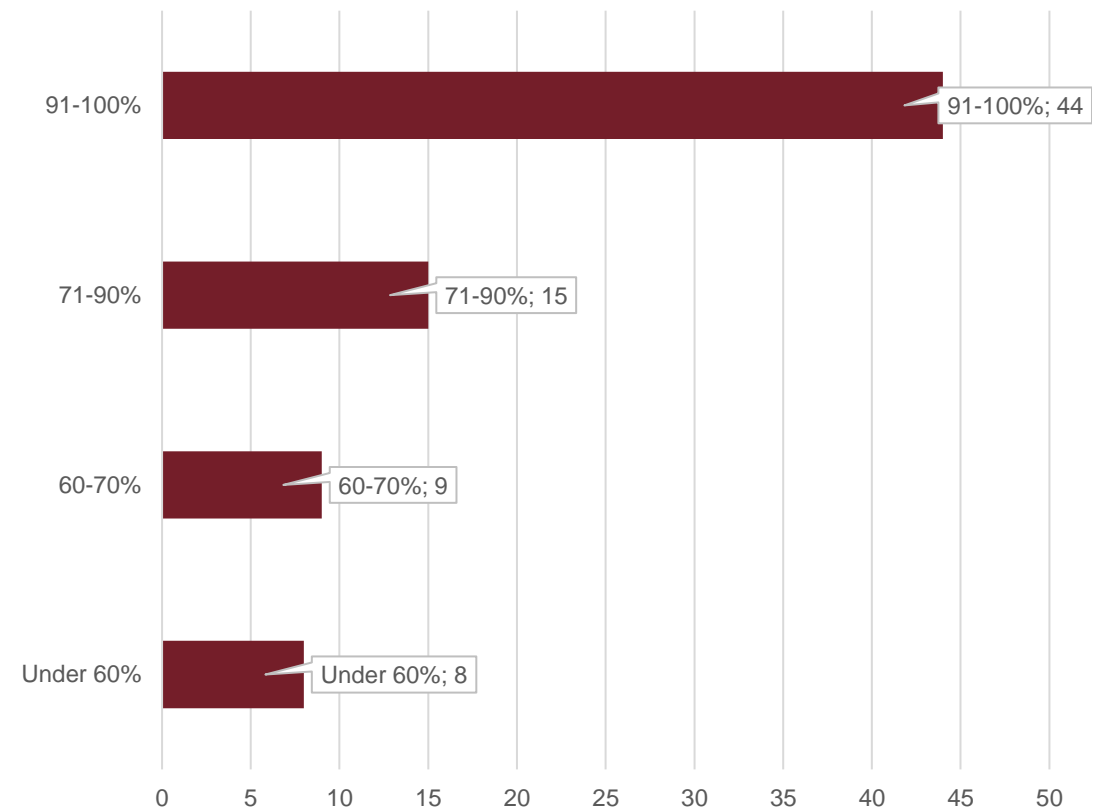

Græsandel i foder

- Græs
- Wrap
- Hø
- Græsensilage
- Majsensilage
- Helsæd
- Korn
- Mineraler
- Foderkridt
- Fodersalt
- Grøntsagsrester
- Hestebønner
- Krafftoder
- Grønpiller

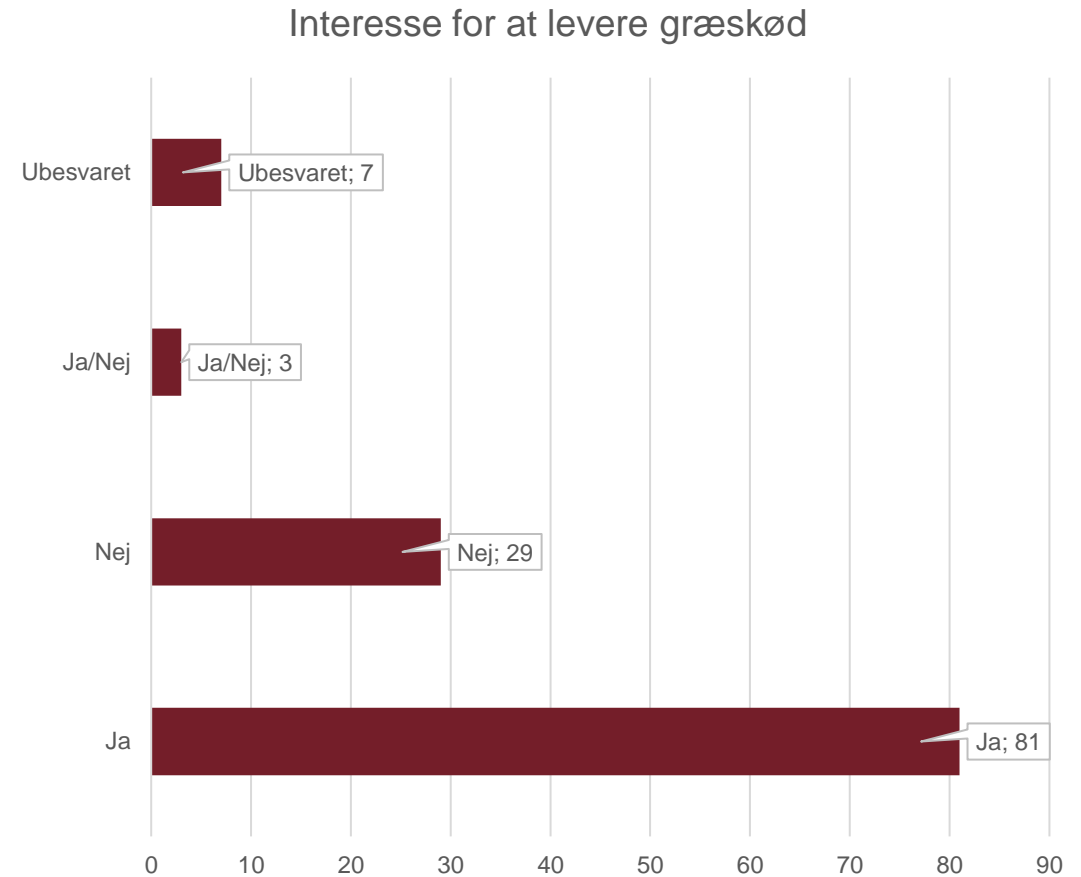
Andel af græs fodring ud af samlet mængde foder

Interesse for at levere græskød

FORUDSÆTNINGER

- Afsætningssikkerhed
- God økonomi = prisen højere eller samme niveau som nu.
- Ikke for meget bøvl / tidsforbrug
- Klare rammer
- Mere info ønskes

Forudsætninger for levering af græskød I

KLIMA

- Det skal, hvis overhoved muligt, være klimamæssigt afstemt og neutralt.

SLAGTNING & DYREVELFÆRD

- Pris og slagtning tæt på ejendommen, så transport af dyrene begrænses mest muligt
- Skal gerne slagtes via Danish Crowns slagteri - men kan sælges frit.

KUNDER OG HISTORIE

- Noget som fremmer kendskabet til de historiske kvægracer. Attraktivt for nye avlere.
- Det skal naturligvis være økologisk eller biodynamisk.
- Personlig relation til kunderne

Forudsætninger for levering af græskød II

RAMMER FOR KRITERIER/KONCEPT

- Samarbejdet skal arbejde på at retfærdiggøre og billiggøre aflivning på marken.
- Få belyst fritgående drøvtyggers betydning for mikrolivet og dermed omsætningen af CO₂ .
- Konzeptudviklingen må ikke udelukkende tage udgangspunkt i producent tilgangen.
- Arbejde med forbrugerens/indkøberens udgangspunkt og hvilke forbrugeradfærdstrends og præference, der er afgørende for valget af oksekød
- Husk at markedsføre hele dyrets anvendelse og de lidt "skæve" dyr så græsningen kan udnyttes hele året.

Forudsætninger for levering af græskød III

FODRING & MANAGEMENT

- 100 % græs
- Afgræsning i så mange dage om året som muligt

ØKONOMI & PRODUKT

- Merpris i forhold til nuværende afregning
- Sikkerhed for afsætning - til fair pris
- Prisen skal være god meget gerne med færre formkrav
- Vægtgrænser og specielt farve (giver problemer med jersey) og de få dyr med fradrag grundet klassifikation ødelægger den overordnede økonomi.
- Kødkvaliteten må aldrig svigte
- Afregning for fedtmarmorering

Slagtere og kokkes holdning til græskød - minisurvey

Mads Illum Hansen, Økologisk Landsforening november 2021

Hvad skulle der eventuelt til for at du valgte at købe endnu mere naturkød/ græsfodret kvæg? Eller såfremt du i dag slet ikke køber det - så begyndte på det?

Kontinuerlig kvalitet
- Leveringssikkerhed
- Prisen

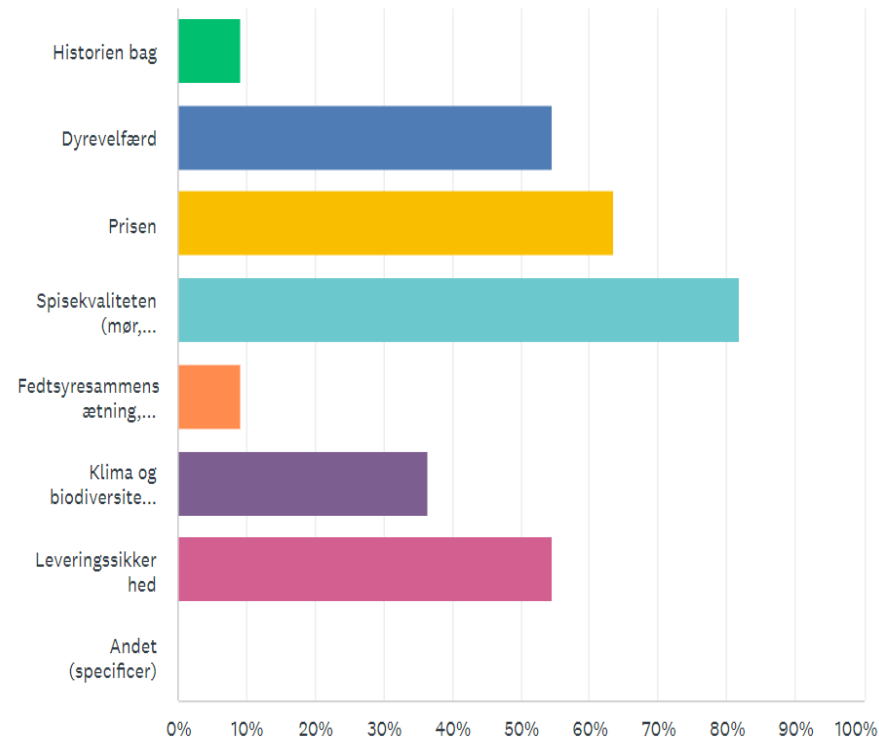
Bedre udvalg fra grossisten. Specielt bedre udvalg af Dansk kvalitetskød

Mere smag, pænere struktur og flot fedt marmorering

At prisen er konkurrencedygtig i forhold til kvalitet. Hvis kvaliteten er sindssyg, så kan prisen være højere.

Sæt X ved de 3 vigtigste parametre i dit valg af indkøb af oksekød:

Besvaret: 11 Sprunget over: 0

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Vær med i netværk og udvikling af kriterier

IKKE KUN ÈT, MEN MANGE KRITERIE-TEMAER INVOLVERES:

Klima, Dyrevelfærd, Natur, Ressourcer, Landdistrikter, Produkt

1. December hos Livø Avlsgaard

Workshop III: Naturkvæg - Innovationscenter for Økologisk Landbrug (icoel.dk)

14. December på Gl. Estrup

Afslutningskonference: Naturkvæg og kriterier for græsfodret kødproduktion - Innovationscenter for Økologisk Landbrug (icoel.dk)

Fonden for **økologisk landbrug**